

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

212. An a beneficiatis & vasallis Episcopi possit recipere juramentum
fidelitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

concedere has literas monitoriales ad finem revelationis pro rebus deperditis, & addidisse sanctissimam rationem; quia hic est actus jurisdictionis contentiosa, quae comprehenditur sub generali commissione. Afferitur & pro ea à Garc. p. s. c. 8. num. 97. clara declaratio S. Congregat. Concil. *super cit. loc. in Elborensi* sic habens: *Vicarius potest concedere literas monitoriales, de quibus in presente decreto.* Ratio quoque datur, quod verba Concilii, quibus conceditur solis Episcopis decernere dictas monitoriales & excommunicationes, sub nomine Episcopi comprehendant etiam ejus Vicarium. Sbroz. l. c. n. 2. Garc. l. c. n. 95. & posita sint ad excludendum solos inferiores, etiam habentes Episcopalem jurisdictionem, & exemptos & nullius diocesis, ita ut in his exemptis & nullius diocesis, in quibus Episcopi non habent jurisdictionem, recurrendum sit ad sedem Apostolicam, pro ut censuit S. Congreg. Garc. *cit. num. 59.* Vide dicta supra, ubi de potestate Vicarii ad excommunicandum. Possit id ipsum Vicarium Capituli sede vacante, in quod transeunt omnia, quae sunt jurisdictionis necessariae, ut est excommunicationis promulganda facultas, tradit Barbof. *cit. alleg. 96. n. 10.* citatis plurimis.

2. Porrò an & qualiter idem quo ad dictas monitoriales possit Vicarius foraneus, iterum non conveniunt AA. non posse illum illas decernere sine speciali mandato Episcopi certum videtur. Et sic tenent apud Barbof. l. c. n. 9. Lazzar. *tract. de monitor. Sess. 2. q. 5. n. 9.* Ugol. *ubi supra.* Ricc. *resol. 235. &c.* Possit verò id de speciali concessione Episcopi, tenent Gallet. *in margarit. cas. v. litera 2.* apud eundem Barbof. *cit. num. 9.* qui & ipse eam sectari videtur. Dicit eandem probabilem Nerotius p. 2. *lucubr. l. 5. tit. 39. num. 21.* qui etiam pro hoc expressam recitat declarat. S. Congreg. de 7. Sept. 1630. apud Pignat. *loc. paulo post citand.* Qui tamen ipse ait, hanc declarationem procedere in casu omnino particulari, causa rationabili existente ob remotissimam distantiam Ordinarii. E contra hanc facultatem decernendi dictas monitoriales pro rebus deperditis seu subtractis non posse, nequidem ab Episcopo specialiter delegari Vicariis forensibus, sed solum Vicariis generalibus, asserit Pignat. *Tom. 1. Consult. 256.* ita decisum testans à S. Cong. Concil. 15. Junii. 1653. pro quo etiam Fagn. *in c. quoniam. de off. delega. num. 43.* citat aliam declarationem ejusdem S. Congreg. de 8. Febr. 1590. Vide posthac omnia de huius monitorialibus fidelissime disputantem Barbof. *cit. alleg. 96. per totam.*

Questio 210. *An Vicarius voluntatem puellarum habitum Regularem suscipere, aut professionem emittere volentium explorare possit, ut experietur, an coactae, an seductae sint, & an sciant, quid agant & cetera, quae disponit Tridentinum Sess. 25. de Regular. c. 17.*

Respondeo id eum non posse praesente Episcopo sine ejus speciali mandato. Barbof. *de potest. Episc. alleg. 54. num. 88.* Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. S. 1. num. 43.* Pax Jord. l. 12. tit. 12. num. 195. Sbroz. l. 2. q. 208. Possit verò id Vicarium absente aut impedito Episcopo absque ejus speciali licentia absolute tradit Pax Jord. Idem sentire videtur Sbroz. *loc. cit.* dum ait: *Vicarius absente Episcopo vel impedito, sine ab Episcopo specialiter deputatus explorare debet voluntatem virginis: dum enim casus diversos ponit, in quibus id possit Vicarius, nempe unum, dum Episcopus*

P. Leuwen. Vicarius Episc. Tom. 14

absens est, alterum dum ab Episcopo (intellige praesente) specialiter ad hoc deputatus est. E contra tamè tradit Ventrigl. quod ne quidem de speciali licentia Episcopi praesentis & non impeditis possit; possit id verò de speciali licentia Episcopi, dum id absens est aut impeditus. citat pro hoc Tambur. *de jure Abbatiss. d. 4. q. 2. num. 7.* Meroll. *Th. mor. d. 7. c. 6. dub. 33. num. 403.* Campanil. *in divers. Jur. Can. Rubric. Rub. 12. c. 16. num. 12.* de dicta exploratione voluntatis puellae suscepturae habitum aut professuram qualiter ea neglecta, Episcopus ejusve Vicarius contra Concilium fecisse censeantur, valeatque nihilominus professio omnia tali exploratione, etsi Abbatissa, quae talem admisit ad habitum & professionem absque dicta exploratione puniri possit & debeat. Vide Barbof. *alleg. 108. a. n. 8.*

Questio 211. *An Vicarius creare possit Doctores & Notarios?*

Respondeo ad primum: In casu, quo Episcopus forte ex privilegio vel jure aliquo speciali Apostolico posset scholaribus conferre gradum Doctoratus (uti plerisque Episcopos habere hoc privilegium asserit Sbroz. l. 2. q. 29. num. 2. citans pro hoc quamplurimos) Vicarius Episcopi hoc ipsum non poterit. Sbroz. *loc. cit. num. 4.* ea enim, quae de jure speciali competunt Episcopo, non veniunt in generali mandato Vicarii, Sbroz. *num. 5.* subdens *num. 6.* quod nec tale privilegium doctorandi competens Episcopo transeat in Capitulum Sede Episcopali vacante.

2. Ad secundum tamen respondet Sbroz. *loc. cit. num. 10.* quod etsi creare non possit Doctores praeterquam ex speciali mandato, possit tamen creare Notarios tanquam Ordinarius in sua diocesi. Pro quo citat Host. *in c. cum P. de fide instrument. Imol. in c. 1. tit. eod.* Sic idem quoque posse Capitulum Sede vacante tanquam Ordinarium, tradit cum eodem Imol. *loc. cit. Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 1. q. 10. num. 12.* apud Sbroz.

Questio 212. *Num Vicarius Episcopi à beneficiis & Vasallis Episcopi recipere possit juramentum fidelitatis?*

Respondeo ad primum: Possit Vicarium sine speciali mandato, saltem Episcopo absente aut impedito, recipere juramentum illud fidelitatis, de quo Trident. *Sess. 24. c. 12.* Sbroz. l. 2. q. 119. d. num. 3. receptio enim illius juramenti est jurisdictionis, & quae jurisdictionis sunt regulariter exerceri possunt per Vicarium. Sbroz. *cit. num. 3.* Et sic etiam juramentum fidelitatis recipi potest per procuratorem Sbroz. *loc. cit. num. 4.* citans *c. eam te. de jure jur. & ibi Canonistas.* Constare haec etiam videtur ex Trident. l. *cit.* ubi ait: *Provisi de beneficiis quibuscumque curam animarum habentibus teneantur à die adeptae possessionis ad minus intra duos menses in manibus ipsius Episcopi, vel eo impedito, coram ejus Vicario seu Officiali Orthodoxae fidei publicam facere professionem, & in Romana Ecclesia obedientiam se permansuros spondeant ac jurent. Provisi autem de Canonicis & dignitatibus in Ecclesiis Cathedralibus non solum coram Episcopo seu ejus Officiali, sed etiam in Capitulo idem facere teneantur.*

2. Resp. ad secundum: Vicarius Episcopi sine speciali mandato Episcopi nequit recipere juramentum fidelitatis à Vasallis feudum aliquod Episcopi habitibus; uti nec investituras de novo facere, aut antiquas

G 2

revo.

revocare, nec homagium recipere. Sbroz. *cit.* q. 119. n. 7. citans Pavin. *ubi ante n.* 14. qui id negat de capitulo sede vacante; adeoque idem dicendum de Vicario Episcopi, utpote qui strictiorem potestatem habet quam Capitulum, ut Pavin. p. 1. q. 2. n. 2.

Questio 213. Num Vicarius possit invocare brachium seculare ad præstandum sibi auxilium?

Respondeo posse eodem modo quo Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 190. num. 2. Idque sine speciali requisitione & licentia Episcopi. Judici namque Ecclesiastico brachium seculare est præstandum. c. *Princeps. c. Administratores.* 24. q. 5. Sbroz. l. c. num. 3. citatis Menoch. *de arbit. Judic. a. 5. Centur. §. casu 452.* Roland. *conf.* 37. l. 1. & in specie de Vicario Episcopi Bald. *conf.* 91. vol. 5. ubi etiam consuluit, Vicarium Episcopi posse mandare potestati, ut faciat retineri eum, qui est in carceribus suis, nec relaxet sine licentia ipsius Vicarii. Quin & non solum invocare, sed etiam compellere potest iudex Ecclesiasticus secularem Magistratum ad sibi præstandum auxilium sub pœna excommunicationis. Sbroz. num. 5. citatis plurimis.

2. Limitandum tamen hoc ipsum, ubi auxilium brachii secularis iuste & in subsidium petitur. Sbroz. n. 6. citans c. 1. *de statu Monachor. & DD. in c. cum non ab homine. de iudic. c. significasti. de off. ordinar.* siquidem brachium seculare invocandum non nisi ubi necesse, & servato juris ordine, hoc est, ubi alia juris remedia deficiunt. Sbroz. n. 7. citatis Federic. *de Senis conf.* 251. col. fin. Covar. *qq. pract. c. 10. n. 1.* Roland. *conf.* 37. n. 5. & seq. Felin. Abb. & c. & sic præcedente sententiâ nullâ, non debet concedi brachiû. Feder. *de Sen. l. c.* Roland. l. c. n. 7. Alciat. *in c. 1. de off. ordinar. n. 126.* ubi, quod in crimine seculari vel mixto non teneatur iudex secularis præstare Episcopo auxilium, nisi sibi fiat fides de processu. Plura de hoc vide apud Sbroz. à n. 8.

Questio 214. Num Vicarius generalis Episcopi possit exequi suam sententiam?

Respondeo affirmative. Sbroz. l. 2. q. 129. n. 1. citatis Cuch. *instr. jur. can. de Vicar. Episc. num. 66.* Conrad. *de potest. Vicar. num. 3.* Rebuff. *in pr. tit. eod. num. 18.* Abb. & Innoc. *in c. cum ab Ecclesiasticum &c.* Secus est in Vicario foraneo, qui non facit idem cum Episcopo tribunal. Sbroz. l. c. n. 2. citans Abb. *in c. si quis contra.* Num verò delegatus possit exequi sententiam suam, non resolvit Sbroz. sed remittit ad Gloss. & DD. *in c. si quis contra.*

Questio 215. Num Vicarius generalis Episcopi possit se intromittere in causa Vicarii specialis?

Respondeo: Dum Episcopus præter Vicarium suum generalem constituit & alium specialem, non posse Vicarium se intromittere in causa ei commissa, tradunt Gemin. *in c. licet. de off. Vicar. in 6. n. 13.* & Franc. *col. 2.* apud Sbroz. l. 2. q. 139. n. 2. cum quibus ipse sentire videtur; eò quod Episcopus delegando causam aliquam alicui videatur eam avocare à suo Vicario, ut Innoc. *in c. Romana. de appell. Franc. in c. dilecti eod. tit. q. 2.* Bertach. *de Episc. l. 4. part. 1. n. 25.* in fine apud Sbroz. n. 3. Contrarium tamen tenet apud eundem n. 1. Bero. *conf.* 22. n. 40. vol. 1. eò quod iste Vicarius specialis videatur deputatus accumulativè, non autem privativè. Quæ ejus ratio magis procedere videtur, dum deputatus esset ad certum aliquod, genus causarum vel pro certa parte

dice ceteros; non verò illa, ubi deputatus esset ad unam in specie seu in dividuo causam; tum enim prævalere videtur ratio aliorum AA.

Questio 216. An Vicarius cogere possit possessorem beneficii ad exhibendum titulum?

Respondet Sbroz. l. 2. q. 128. quod cogere possit ad hoc illicitum beneficii possessorem, citat pro hoc c. *ordinarii. de off. ordinar. in 6.* & Anchar. *conf.* 60. n. 2. vide de hoc dicta à me alias in *Foro benef.* ubi de possessione annali & triennali.

Questio 217. An Vicarius sine speciali commissione cogere possit Parochos ad sibi adiungendos cooperatores?

Respondeo affirmative. Fagn. *in c. quoniam. de off. delegat. n. 6.* Tridentinum enim *sess. 21. c. 4.* committens hoc ipsum Episcopis hæc expressis: *Episcopi, etiam tanquam Apostolica Sedis delegati in omnibus Ecclesiis parochialibus vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector non possit sufficere Ecclesiasticis Sacramentis ministrandis, & cultui divino peragendo, cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adjungere, quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda, & cultum divinum celebrandum, utitur, ut vides, dictione illa etiam, quæ, ut sæpe dictum, est implicativa jurisdictionis ordinari. An verò ex eodem capite erigere possit novas Parochias sine speciali mandato, dicitur alibi, ubi de potestate Vicarii in materia beneficii. Vide tantisper Fagn. l. c. & Sbroz. l. 2. q. 117.*

Questio 218. Num possit Vicarius imperitis Rectoribus assignare Vicarios aut Coadjutores?

Respondeo hoc ipsum, quod Tridentinum *sess. 21. c. 6.* committit Episcopis hæc expressis: *quia illiterati & imperiti parochialium Ecclesiarum Rectores sacris muneribus apti sunt Officiis, Episcopi, etiam tanquam Apostolica Sedis delegati isdem illiterati & imperiti, si alias honesta vita sunt, Coadjutores aut Vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum missæ pro sufficiente victu assignare, vel aliter providere possunt &c.* id ipsum inquam non posse sine speciali mandato Episcopi ejus Vicarium generalem, tenet Ventrigl. *Tom. 2. annor. 14. §. 1. num. 21.* Barbol. *de potest. Episc. lib. 54. num. 73.* Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 164. Sbroz. l. 2. q. 212. num. 1. in fine. Ratio tamen, quam is adjungit, parum probat, nempe quia Vicarius non potest destituere & privare beneficio, uti nec uniones Ecclesiarum revocare; hæc enim valde diversa sunt, & magis ardua, quam imperito Rectori constituere Vicarium aut Coadjutorem temporalem. Melior est ista, quam à pari deducit num. 3. & seq. nempe quod sicut Legatus de latere, qui gerit vices Papæ. c. 1. & c. *quod translationem. de off. Legat.* non potest dare Episcopis Coadjutores sine speciali mandato Papæ. ut c. *quod translationem. Gl. in c. unic. de cler. agrot. in 6. not. 1.* ita nec Vicarius Episcopi dare possit Coadjutores Prælati inferioribus vel Rectoribus sine speciali mandato Episcopi. Item sicut datio Coadjutoris Episcopalis videtur esse de majoribus Papæ reservatis *cit. c. quod translationem.* & ibi Gl. & DD. ita etiam datio Coadjutoris presbyteralis videatur esse de reservatis Episcopo, & consequenter non comprehensa in generali commissione Vicariatus, citat pro hac sua sententia Paris.